

pective Vormändern und Regierungs Unterschrift/ be-
kräftigen lassen. Datum Stockholm/ den 7. Octobris,
Anno 1665.

HEDEWIG ELEONORA.

Locus
Sigilli.

Peter Brahe/ Graf Lorenz von der Gustaff Otto Stein-
zu Wisingsburg/ der R. Linde/in des R. Mar- bock/ der R. Schwed.
Schwed. Truchses. schens Stelle. Admiral.

Magnus Gabriel de la Gardie, Gustavus Bonde/
der R. Schwed. Cansler. der R. Schwed. Schatzmeister.

Rongl. May.

Råbudh om Execution.,

Uff the Resolutioner som på thenne Riksz-
dagh äre Rikszens Ständer giffne/ sampt
medh Extract

Uff sielfwa Resolutionerne för hwart
Stånd sarskildt.

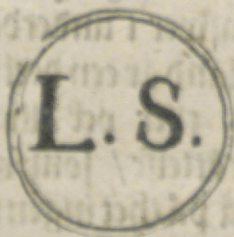
Tryckt i Stockholm / hos Ignatium Meurer/
Rongl. Booktr. Åhr 1668.

W I CARL/
med Gud; Nåde/
Sweriges / Gøthes
och Wendes Konung
och Arffurste / Stoor-
furste til Finlandh/
Hertigh vthi Skåne/

Esilandh / Lifflandh / Carelen / Brehmen / Behrden /
Stettin / Pommern / Cassuben och Wenden / Furste til
Rügen / Herre öfwer Ingermanland och Wismar;
Så och Pfaltzgreswe widh Rhein i Beyer/ til Göllich/
Glewe och Bergen Hertigh; Siöre witterligt / at
såsom Wi på thenne nu wäl öfwerståndne Riksdagh/
hafwe vthgiffwit våre Resolutioner och Förklaringar/
öfwer the Beswär och anläggaheter / som hwart och ett
Stånd för sigh hafwer i underdånigheet haft at an-
draga / och ther ibland är een deel som ännu beroor på
widare Execution, eller ock elliest bör wara alment
kunnigt / them til rättelse / som saken på ett eller annat
sätt kan angå; Så på thet ingen må kunna förbehåra
sin okunnigheet här vthinna / ty hafwe Wi berörde
väre Resolutioner eller Förklaringar extrahera, och
nu här hoos aff Trycket vthgå lätit / och biude för then
skuld sampt befalle hwar och een som wederböhr / och
något Embete eller Befallningh aff Oss anförtrödt är/
A ij våre

wåre Collegier, Öfwer Ståthållare / General Gouverneurer, Gouverneurer, Landzhöfvingar och Befalningzmän; Sedan Biskopar medh Capitalis, så ock Borgmästare och Rådhy i Ståderne / at the widh begåran råckia them Handen / som theas hielp warda til åfwenturs ålittandes. Här alle som wederböhre hafwe sigh hörsambligen at effterrätta / icke gidrandes här emoot i någon måtto / nu eller i tilkommande tijder. Til ytterme hwar wisso / hafwe Wij thetta medh Wårt Kongl. Secret, så ock wår högtåhrade Elskel. fære Fru Moders / sampt the andre Wåre / och Wårt Rikets respectiue Förmynnare och Regering; Understrifft bekräftat. Datum Stockholm den 17. Septembris Anno 1668.

Hedewig Eleonora.

Per Brahe / Grefwe Lorens von der Linde / Gustaff Otto Sten-
 till Wisingborg / S. i N. Marskens bock / S. N. Am-
 N. Droget. ställe. miral.
 Magnus Gabriel de la Gardie, Sewedh Wådt / S. N.
 S. N. Sängler. Ståmmestare.

Föna nu Kongl. May.
Wådigste Resolutioner
 och Förklarinaar.

I. På Moderstapen och Adelsens Beswår.

M Laghmans Tingen wil Kongl. M.
 hafwa förordnat at the til thet minsta skold
 ordinarie hollas een gång hwart annat
 Åhr vthi hwarie Lagfagu / och extraor-
 dinarie så offranågon thet på egen omkost-
 nadh fodrar oc begårar; warandes Hoff-
 Rätternes plicht at see ther vppå / thet icke
 någon må få Orsaak sig at bef laga öfwer ofskäligt vppehold
 i sin rätt / så widh then andra som första instantien; Sålom
 ock at Rätterne / när Laghman sielf icke kan twara tilstådes /
 må icke thes mindre medh dugelige och wål skickelige Under-
 laghman blifwa försedde / aff Adels eller Dadel / som thet
 effter een och annan besläffenheet / bäst kan pröfwes.

At Underätterne vthi Ståderne och på Landet / in til
 Hoffrätterne at råfna / måge swara för sine sålde Domar /
 thet siner Kongl. May. så wijsa skälighet / som thet Landz-
 och Stadz Lagh är likmäßigt; Och biudes förthen skul at
 hwad the vthinman finnes stadgat / må aff wederbörande
 återställas i bruuk och tilbörlich öffningh.

At Lagh Måns Stads och Håradz Rätterne icke må
 hafwa wåldh til at grunda sine Domar på egen godtyckio-
 pthan på flar Lagh / thet siner Kongl. May. skälighet.

Men såsom Hoff Rätterne måste här vthinman länmas
 At in frija

frijare händer / så är Kongl. Man.^s willia at the en sådan mact währsambligen bruka / och vthi Böhers påleggande icke öfwer skrida een rätt måttelighet / efter hwar Omständighet för sig: Enkannerligen synes nödigt at thet som valuation aff Myntet/samt Böhernes reducerande angår / må tagas inoga act när Lagen kommer at öfwer sees.

Thet Kongl. Man.^s på den 1664. om Tingz protocolens försärdigande / för ån Nämnden widh Tinget skilles årh / hafwer flutit / sådant åligger Hoff Rätterne och Landzhöfdingarne å Embetes wägnar at efterkomma.

Såsom Här adztingen holles nu / vthom gammal Ordningh / icke mehr än tre gånger om Åhret / så är theste skälige at Här adzhöfdingen icke må få fluta Tinget / för ån alle Parter som Doom och Rättelse söka / åre rätteligen affhulpne. Och på thet Nämnden må hafwa något at hugna sig aff för sitt Besvär / måste Här adzhöfdingen tilsee / at the Rättigheter / som Här adet efter Lagh tilkomme / icke må the vndandrogas eller affwändas / vthan til the nytta / och i the Rista samblas och hollas tilhoopa: Och holle Landzhöfdingen hand ther öfwer.

Then skada och förfångh / hwilken så Härader och Sochnar i gemeen som hwar och een thes Inbyggare i sin nerheet lijda kan / förmedelst allmeningarnas olaglige inkräktande eller åwäckande / är Kongl. Man.^s i Nader öfwerbödigh genom then begiärte Befallningh til alla Gouverneurer och Landzhöfdingar at bota och remediera. wil och i kraft aff thesse Resolution hafwa them sampt och sonerligen anbefalt / at the ingen åwäckan någrom på Allmenningarne tilstådia / eller och then rätt man lagligen hafwer / förwågra låta / widare ån Lagh och Skogzordning thet förmå och innehålla / rättandes wederbörigen alt thet / som här til thet emoot kan wara giordt eller inrytat.

Om the Rræctor i Ståne och Bleckingh som Kongl. Man.^s tilhöra / och widh thesse tiden någon förbättringh hafwa aff nöden / wil Kongl. Man.^s sig i Nader låta wårda / icke allenast at Tijonden må blifwa til thes bygnat behollen / vthan och een serdeles commission förordnas / som öfweralt ransaka och affräkning hålla skal.

Såsom Kongl. Man.^s låter sig nådigst wara anlagit at bandhafwa Ridderskapet och Adelen widh thes Privilegier och Friheter / så wil och Kongl. Man.^s i synnerheet / at the som thes Heeder och förmån angåå tuña / och hwar igenom the isfrån wäld förjel / bestrifning / fångle och inmaningar / vthan föregående Doom / befrias / måge förblifwa them aldeles oförkränkte / så at ingen executor sig må understå at belaggia någon Ridders och Adelsman medh arrest emoot Privilegiernes råtta inneholdh och förståndh. Men huruledes widh exequerande vthi sådana fall skal förhollas / thet blifwer vthi then Ordning som thetom förfatad är / widare vthtrækt.

Kongl. M.^s hafwer medh synnerligh ynneft förspordt thet misshagh som Ridderskapet och Adelen låta förmärckia emoot thet öfwerflödh och hyppigheter / hwilka särdeles widh Klådedräkter så hoos Man.^s som Quintbön aff the ras Stånd / jämwal emoot then giorde Ordningen sig hafwe hyppat: Och efter Kongl. Man.^s samma wärck gärna befordra wil / så hafwer och Kongl. M.^s fullit gott at förordna någre aff thes och thes Rikes Råd / hwilke medh Ridderskapet och Adelen skole sammantråda / och alt wäl öfwerlaggia; Hwad thå sedan i föllie theraff kan blifwa flutit / thet wil Kongl. Man.^s medh thes höga autoritet och Påbudh stadfåsta / sampt thes allwarlige befallningh til Öfwer Ståthållaren här i Stockholm, General Gouverneur, Gouverneur, och Landzhöfdingar affgå låta / at the hålla
sträng

strengh hand här öfwer / effter som Kongl. May. sig til
Ridderskapet och Adelen nådigst förseer / at the vthi sin plicht
och hør samheet sig så förholla / som the Kongl. May. & Nåd-
de tänckie at ålitta.

Samma beskaffenheet hafwer thet och medh Ordning-
gar som för thetta åre påbudne / angående Bröllopp /
Barnsöhl och Begräffningar / ic. Hvilke icke allenast bö-
re widh mactt blifwa / vthan thet Ridderskapet och Adelen
skulle hålla nödigt / thet något wiidare / särdeles öfwer Be-
gräffningarne blefwe förordnat / hafwer Kongl. May. nå-
gre aff theß och theß Rikets Rådhs beordrade öfwer sådant
medh them at conferera och afftala.

Förbättringen / som man nu een tijdh hafwer begynt
jempte Morgongäfvorne at vthfåsta / wil Kongl. May.
hafwa affskaffat / och aldeles förbudet / såsom een tingh then
i Lagen eller 1664. Åhrs Stadga ingen grundh hafwer.

Kongl. May. finner skäligh at Ridderskapet och Ade-
len i Bohuslähn / niuta then Lagh / Recess, och Ryrckio-
ordinandz til godo / som tilförende hafwer varit want / och
när the wilia ingifwa specialia aff thet som theremoot för-
meenas vara handlat / såsom och på then commoditet, för
hvilken the begära wederslagh / så wil och Kongl. May. sig
i synnerheet the på förklara / och them i alt skäligh wilfahra.

Och wil Kongl. May. i synnerheet icke trängia them
ifrån then Resolution som the om förmedlingar och tilgiff-
ter aff sine Bønders Råster kunna hafwa vndfått; Behan-
dla och i thet öfrige them i Nader medh Tienster och bestrållun-
gar ihugkomma / allenast the wille sig hoos Wederbörande
angifwa / på thet hwars och eens stickelighet och qualiteter
kunde blifwa Kongl. May. bekante / och the altså sielff icke
försumma thet them nådigst kunde blifwa förvndt.

Anlangande Ridderskapet och Adelen vnderdånig-
ste

ste begäran at theas Wahror / som ifrån then eene Staden
til then andra inrikes förföres / må både för stoore och lille
Tullen vara frje / när medh Tullnårens skriftelike bewijs
fullngas och wiisas kan / at bemelte wahror en gangh åre
förtullade / thet håller Kongl. May. skäligh / och wil at så
här effter hollas och observeras skal.

På lijka sätt wil och Kongl. May. sig i nåder hafwa
förklarad öfwer förtullningen aff Järn, Koppar, Tenn-
och Messingz reedskap / som Ridderskapet och Adelen här in-
rikes kunne vplåpa / och sedan til Tindlandh til sitt egit
behooft öfverföra / nembligen at sådane Wahror emoot
försäkra / at in thet vnderseeff thet wid föröfves / må slip-
pa medh een Tulls ehrläggande rist the föres / Wägetullen
här i Staden vndantagen / then the sig icke vndandra-
ga kunna. Så är och skäligh at theas Båtar / Ristor och
Skrim böre vara i Tullen oviliterade, så wiida the icke nå-
got Godz innehafwa / hwar aff Tullen ehrläggas bör.

Kongl. May. finner then vnderdånige remonstration
heel billigh som Ridderskapet och Adelen i Skåne gör öf-
wer Handelens afftagande thet å Drthen / och såsom thetta
förmodeligen skal kunna merkeligen bättras / förmedelst een
rätt moderation vthi Tullen aff uthgående och införmade
wahror / så hafwer Kongl. M. already varit betänkt then
öfver deels Godz at inrätta / och wil ån ytterligare befalla
theß General Comerce Collegium, at the jämtvål i thet öf-
rige draga försorgh här för / på thet bemelte Moderation
må blifwa wärckställdt / så och allom til effterrättelse aff
Trycket publicerad.

Såsom thet är skäligh / och Kongl. May. Ridderska-
pet och Adelen hafwer på sidste Riksdagh förklarad / at the
böra vara frje för Tolagzpenningars ehrläggande / aff alle
the Wahror / som the sielff til sitt egit Huus behooff införa
B
lårha

låttha/ och sedan förbruka/ så wil ock Kongl. Man. at thet til them aff Hertigdömet Skåne i lijka måtto sigh må stree-
kia/ och the bemelte frijheet hafwa at åthniuta.

Stadzens ordinarie Måtare holler Kongl. Man. be-
tenceligit at affkassa/ eller thes nyttjande hemima låta/
men som misbruken lijkwäl icke äre at tåbla/ så wil Kongl.
Man. hafwa wederbörande/ som ther medh böra hafwa
vpsickt/ anbefallat/ at råtta them samme/ och i synnerheet
låta måtandet här effter skee igenom Skruff/ på thet Span-
nemåhlen altijd jempt/ och lika så för then eene som then
andra/ i Tunman må infalla. Medh wågande håller
Kongl. Man. skåligt at Ridderskapet och Adelen icke må
betungas när Wahrorne föres til theas egit Huusholdh;
Dock kastes något jäff in widh Tullen öfwer sielfwe Wick-
ten som angifwes/ så bör thet på Wågen slitas så här eff-
ter som här til.

Emedan Ridderskapet och Adelen hafwer mactt effter Pri-
vilegierna sine hemman at förmedla/ och Kongl. Man.
sigh til hwar och een i synnerheet nådigst förseer/ at intet
underleff härvtinnan må tustådias/ ty wil Kongl. Man.
them för theas Personer ifrån Eedz affleggiande haf-
wa befrijat; allenast at Landhöfdingarne här om noga
ransaka/ och ther någon medh annat betråddes/ then så må
tingföras/ och exemplariter androm til warnagel straffas.

Om Ridderskapet och Adelsens Fougdar och andre
betiente/ som sigh otrooligen förhålla/ och medh stöldh vthi
the ras Tienster förbruta/ är Kongl. Man. Förklarings/
at the medh lijka Straff som Chronones Fougdar beleg-
gias skole/ och ther the hwarcken sielfwe/ eller förmedelst Loff-
tesmän kunna betala sin skuld/ så arbete sigh frj/ sampt
stående siet Straff effter Lagh.

Kongl. Man. förnummer medh stoort misghagh/ at
een

publique Samquem/ tilmåta sigh adelige titlar och ceremo-
nier, thet holler Kongl. Man. för ett stoort misbruk/ til hwil-
kets Hemmande Kongl. Man. wil gindra Ridderskapet och
Adelen alt nådigt bistånd; Befallandes them som wederbör/
at holla ther hand öfwer/ så at intet här emoot må skee/
och ther något stedt wore/ laghligen
affstraffas.

2. På samptlige Presterskapets Besvär.

Kongl. Man. finner skåligt/ at then Råts-
tigheet/ som Biskoparne medh Capitlen kan
tilkomma/ til at försörja the Gåldh som icke Re-
gal äro medh Kyrckioheerdar/ och then the effter
skåal och praxin, sampt Kongl. Man. förra Resolutioner bö-
re niuta/ må ock aldeles blifwa i sin vigeur, men som ännu in-
gen wisheet giordt är öfwer Regal Gåldh/ hwilka så äre eller
icke/ ty wil Kongl. Man. at ther om granneligen skal ransas
kas både i Archivis och Capitlerne, på thet en Richtigkeit ther
vthi medh the foderligaste må kunna träffas. Hwad elliest
aff een och annan Präst kan wara handlat här emoot/ genom
otidigh sollicitation och annat/ ther wil Kongl. Man. vthlåt-
ta sigh öfwer särskildt/ widh hwar och een casu som blifwer til-
fånna gifwen/ dragandes ther emoot til Biskoparne then nå-
dige tilförsicht/ at såsom Kongl. Man. gärna lammnar them i
theras Ambeten all tilbörlich Frijheet/ the ock på sin sjida wille
then rätteligen bruka/ alt medh Capitularibus ordentheligen
förhandla/ och vthi Kyrckioheerde wahl intet annat hoos sigh
gålla låta/ än Personernes wårdighet/ och Församlingar-
nas nöye och vpbbyggelse.

Then

Then Kongl. Resolution som Prästerskapet på Riksdagen Åhr 1660. hafwa erhollit om ödes och förmedlade Hemman / at the vthi thesas Bthlager skulle blifwa anseende och afräknade / wil Kongl. May. at the handhafwes widh / och at the wärdeligen måge them samma århniuta: Gifwandes och nådigst effter the Präste och Gärde: Mantahls Penningar / som the beswåra sig eendeels blifwa krafde före mehr än 20. Åhr tilbaks / för än the företalde Resolution bekommo.

Öfwer the ringa Bijnhåll / som på dels Orther i Sverige och Finlond skole finnas / är thenna Kongl. May. Förklaringh / at Församlingarne sielfwe måge tilhollas at sammanskuta hwad the i thetta fallet kunna wedertarftwa / och at ingen hwarken Adels eller Dadel må therifrån friskallas: Men skulle äntå bristen icke stå på thetta sättet at ersätta / så wil K. May. hafwa Landzhöfdingarne anbefallat / ransaka the om / och hwar casum för sig til Kongl. May. nådige vthslag referera.

Anlangande thet Privilegium som Städerne är förundt at them tjonde Penningen heemfälla skal / off hwad som ärswes vthur bem.: Städer / och Prästerskapet nu underdånigst anhålla at icke må lända them til försångh vthi thesas egendom / så pröfwar Kongl. May. skäligh / at Prästerskapet / som på thesas Ambetes wägnar sittia vthi Städerne / och icke bruka någon Borgerligh Märning / må therifrån eximeras / så at thesas Barn och Arfwingar skola hafwa fritt at afföra sitt Wess vthur Städerne aldeles oaffortat / och vthan något Beswår eller affgift til Staden.

Såsom billigt är / thet tjonde / icke mindre af Järn bärghwården / än alt annat som til wårkes må vthgöras / så hafwer K. M. theröfwer een sådan Förordningh fattat / at om icke Kyrckioherderne sig medh Bruufzförwaltarne sielfwe the öfwer tunna förena / the så saken hoos Landzhöfdingen å Orthen

Orthen skola angifwa / och hans adistence ansöka / hwilken och tilföllie aff thenna Resolution skal tilholla Bruufzherren at gifwa thenna Rättigheten vth / jämväl sielfwa quantumet, om the om twiflas / effter skäl och omständigheter determinera och påläggia.

3. På samptlige Borgeriskapets Beswår.

Kongl. May. hafwer sig underdånigst lätit föredraga / huru såsom Borgeriskapet sig åter underdånigst beswåra öfwer the skadelige ingrep och försångh / som åthskillige Ståndzpersoner vthom Borgeriskapet / sampt och Bruufzförwaltare / Hammar Patroner och thesas underhafwande them vthi thesas Handel och Märning skola göra och tilfoga / aldeles emoot Städernas wälfångne Privilegier / och för thetta på näst föregångne Riksdagar them Nådigst förundte Resolutioner, i thet at många icke skola låta sig nöja medh sin Tjänst / Ståndh och wilfohr / vthan under hwarie handa skeen innångia sig vthi Borgerligh Handteringh / och at Bruufzförwaltarne / Hammar Patroner och thesas underhafwande / icke allenast oplåggia widh sina Bruuf anseentlige Poster Spanmåhl och Rödpmangwahrer / them the thesamastådes vthmångla och försällia / vthan och tilhandla sig all then Koppar och Järn som the öfwerkomma / så och beställa Schamplun Järn ifrån åthskillige Bärghmans Hamrar / under thet skeen / som wille the thet låta förarbete widh sina Snide Wårckzbruuf / medh hwadh mehra som the i samma saak underdånigst

nigst föredraga / och Kongl. May. om nådigt beskydd an-
föia. Nu såsom Kongl. May. sig i Nåder påminner /
hwad häröfwer för thetta hålft widh sidste Rikszdagar An.
1660. i Siötheborgh och 1664. här i Stockholm vthförli-
gen är wordet förordnat / huruledes icke allenast alla an-
dra Ständz Personer vthom Borgerskapet / vnder wisse
wilkohe / men särdeles them som Kongl. May. och Ebro-
nans Råntor och Medel hafwa om Händer aldeles förbiu-
des / sig medh Borgerligh Handel och Nähringh at be-
fatta vthan ock Bruukzförwaltare / Hammar / Patroner och
theras vnderhafwande allenast wisse wahrer tillåtes at fö-
ra til sine egne Bruuk / och allenast theras eenskylte Bruukz-
folck thermedh betiena / såsom äre Spannmåhl / Salt / Salt-
fisk / Blaggarn och Walmar / som samma Resolutioner
medh mehra innehålla och förmebla: Alltså ställer Kongl.
May. til sin Öhrt / för hwad Orsak sådant icke må wara
skiedt / och hoos hwem felet kan sticka / mån wil likwål an
härmedh hafwa resolverat, at hwad som i förberörde Re-
solutioner, Borgerskapet til vnderstödh och styrckio / är
wordet stadgat och befalt / skal hafwa theß lagha krafft
och hörsambligen efterlefwas / lika som woro thet här/
ordh ifrån ordh infört och vprepat / befallandes wederbö-
rande at hålla här alswarligen Hand öfwer / och i synnerheet
theß General Commercie Collegium, at hafwa här på Öf-
wer Inspektion. Och emedan Kongl. May. än widare be-
finner / at thenna oreda icke fullteligen skal kunna förekom-
mas / medh mindre at Handeln aff Stapel och Wpstäder-
ne / som i begynnelsen hafwer warit bygd och anlagd på sär-
skilde grunder / the förstas på vthrißkes Seglation / och the
andras på nåstbelågne Bärzlagh / antingen blefwe här
ståldh på förre Foot igen / eller och at Stapel Städerne
numätte förinna Wpstäderne een deel aff Seglation medh
sig

sig / såsom the icke ringa andeel aff Bergzlagarne vnder
sig och ifrån Wpstäderne hafwa kommit / the hafwer K.
May. / besinnandes thet första medlet nästan för thenna
tiden ogiörligt / effter then delen aff Bruuk och Hamrar /
som Stapels Städers Borgarne innehafwa / icke vthan
stoort Capital kan stå at återlösa / til thet andra resolverat,
och i Nåder betwiliat Wpstäderne / at såsom the för thetta få
reda i Skip och hafwa sina Skipsparter / så skola the här
effter få niuta them til goda / medh then fördeel / at thet Salt
som medh slike Skip hemföres i Landet / och på theras part
och för egen Räkning löper / skola the hafwa mact föra ge-
nom Stapel och til Wpstäderne / och thet ther förbruka el-
ler föruttra som the bäst kunna / effter som Kongl. May.
förmodar / at när Wpstadz Borgarne sig aff thenna
Friheet rätteligen weta til betiäna / the thå warda theraff /
jämte the ofwantalde Resolutioner, een tåmmeligh lijsa för-
spörandes til sin Nähring och vpkompst. Och blifwa Borg-
mestare och Rådher härmedh förmanter / at icke måga til-
stådia eller antaga någre genants Borgare / som theras
Stadh i Handel och Wandel kunna vara til försångh widh
Straff til görande ther the medh sijkt vnderseess beslås;
Wiliandes Kongl. May. i thet öfrige hafwa theß Resolu-
tion Bergz Collegio gifwen Anno 1664 / ther hån vthtydt
och förstånden / at ingen må niuta Nederlagh aff någon
Spannmåhl i Bergzlagarne / vthan aff sitt eget afwel / och
the som Spannmål köpt hafwa ifrån samma Privilegio
frångde och vthslutne blifwa.

Hwad Wpstäders Borgarne eliest i thenna puncten
vnderdånigst anhålla / at then Handel medh vthsmide som
aff vhrminnes tijder emellan Borgaren och Bergzmannen
hafwer warit tillåten / them ock så här effter nådigst må til-
stådias; Så kan Kongl. May. icke gå ifrån thet slukt som

på sidsta Riksdagh Anno 1664/ här öfwer giordt år / skat-
tandes heel nödigt at Borgerskapet sökte sigh några medel
och vthwägar at byggia sigh Hamrar något widare ifrån
Hyttebruket och Bärzlagen aflagne / til at thet medh fö-
refomma all olägenheet / som i längden ther aff står at befah-
ra; På hwilken händelse Kongl. May. thet och medh
skädhlige wilkobr nådigst wil försee och beneficera, sedan the
sigh vthi theß General Commerce Collegio hafwa angif-
wit / och thet sina förslagh framtee låtit.

Borgerskapet vnderdånige begår an at them vthom
Borgareståndet / som vthi Skip och andra Farkoster par-
ticipera, icke må tillåtas then deel aff inkommande Lad-
ningh / som them kantsfalla / vthmångla och försälja
å Landet eller i Städerne til någon fremmande / eller vthi
smått vthan til Borgerskapet Styrketals och i Groß / haf-
wer Kongl. May. tagit i nådigt bet. nåtande / och finner
sådant vara skäligt / jämtwål befäller at thet härefter må
tagas vthi och / Bystadz Borgarne allenast vndantaane/
som medh Salt för thetas Räkningh och Skippart / skola
fritt hafwa at föra aff Stapel Staden och then Wärran
föryttra / som the bäst gitte / efter thet som vthi then andra
puncten at författat.

Belangande the åthskillige Bestvär / hwarom Borger-
skapet i then 7. de punden vnderdånigst anhålla / så wil K.
May. sigh öfwer hwarthera i synnerheet härmedh nådigst
hafwa resoluerat som fölter.

Hwad Borgerskapet för thet första sigh vnderdå-
nigst bestvärar öfwer Tobackz Compagniet / at thet efter
theß plikt och skuldighet icke skal handtera then Wärran
som sigh bör / så wida som thet icke försälter hwart Godz för
sigh och efter theß wärde / vthan förmånger thet hwarom
annat och thet öfwer then gjorde Taxan flegrar och förhö-
ger /

ger / sampt och offta rutit och odugeligt Godz them påbör-
dar / vnderdånigst förthenskul anhållandes / at then Han-
deln må gifwas Borgerskapet frij / och bemelte Compagnie
ophåfwas; Så churu wål Kongl. May. är genom ett wist
Contract ännu på sam Åhrs tidh förbunden til wisse Per-
soner / som emoot een anseentlibb summa Penningar / haf-
wa sigh then Handel för arrenderat, icke thesio mindre / på
thet Borgerskapet må görhigen kunna see och erfahra / at
Kongl. May. giärna söker thetas vpkomst och wältrernadh;
Thy hafwer Kongl. M. / förmåandes Borgerskapet wara
så mycket angelägit om then Handel / här medh nådigst we-
lat efterlåta / at thet samptlige Städerne kunna föreena sigh
om at willa erläggia til Kongl. May. och Chronan så stor
summa årligen / som til Kongl. M. the andra här efter skul-
dige äre at betala / så skola the til samma Arrende wara när-
mest / på hwilken händelse the medh wårt General Commerce
Collegio wille tråda tilsammans / och sina förslagh thet fram-
tee / så och tilsee om / och på hwad sätt sådant sigh bäst göra lå-
ter. Dock skulet henna Handel icke stå på thetta sättet at
transportera til Borgerskapet / så kan Kongl. M. / för Chro-
nans interesse skul / icke vphåfwa thet förra Arrendet, wili-
des thå ett wist reglement författa låta / hwarefter så Com-
pagniet som andre sigh skola hafwa at råta.

Såsom Borgerskapet härnäst vnderdånigst anhåller /
at Kongl. May. will draga een nådigh försorgh öfwer
Saltets införsel och lindrige priss; Så hafwer Kongl. M.
som allom witterligt är / vthi nåst förflutne Åhren och feig-
de tiden giordt thet vthinna all mögeligh flit / så wida
som osäkerheten i Wäster Siön sådant hafwer funnat tähla
och medh gifwa / och såsom Kongl. M. icke är obekant / hu-
ru högt onlätet thet är för heela Riket / at ingen brist må
wara på then wärran / så hafwer Kongl. May. til theß

förre förghfälligheet ännu funnit godtyck opdraga Dyfstäderna
then vthrikes leglation och fördeln aff sina Skipsparter/
som aff then andra puncten widare kan sees och förnimmas/
förmodandes at om Borgerskapet nu wilia läggia theras
slikt och twinningh thertil medh/ så skal häræfter på mehre-
melte Wabra finnas ingen mangel.

Thet Beswår som the Fin- och Norrländske Städerne
vthi vnderdånigheet andraga emoot Tiäru Compagniet,
hafwer Kongl. May. vthi lijka måtto tagit i nådigh con-
sideration, och såsom Kongl. May. icke finner nyttigt/hwar-
ken för Rikket eller Städerne/ som heela thenna tiden stör-
sta winsten nutit/ at Compagniet skal hafwas; Så wil
Kongl. May. elliest i Nåder wara betänckt/ til at ställa ther
öfwer sådan Förordningh/ som Rikszens och theras egen
allmänne wälfärdh thet i anseende aff närwärende tijder
kan diätera och medhgifwa/ hwilken Förordningh/ the nu
strax för än the resa härifrån skole hafwa at afwackta.

Hwad the andra manufacturer widhkomma/ som aff
Kongl. May. medh serdeles Privilegier äre benådade/ och
Borgerskapet sigh öfwer beswårar/ at the intet låta til-
arbeta godt och vprichtig Godz/ ey heller thet til then mycken-
het som hela Landet betarfwär/ thet icke heller för sådant
prijs försällia/ som thet vthom Landz kan köpas före/ medh
mehra slikt som the i vnderdånigheet föredraga/ och til K.
May. nådigste rättelse hemställa; Så hafwer Kongl. M.
haft sådant i nådigt betänckande/ och såsom Kongl. M. å
then eena sydan finner för Rikket heel nyttigt at sådane ma-
nufacturer effter handen måge implanteras och här komma på
gångh/ så och å then andra/ noghsampt kan betrakta at så-
dane nya Wärd i förstonne icke aldeles som sigh bör/ finna
dtiswas och fortsättas/ förre än the i längden kunna win-
na någon bättre styrckio och efftertryck; Alltså wil Kongl.
May.

May. wara betänckt på sådane medel/ som til bemelte ma-
nufacturers reglement kunna wara tjänlige/ thå och Bor-
skapet sedan skal finna therwidh ett godt nöne.

Öfwer then moderation i Stoora Sids Tulls Taxan på
somlige vthgående och inkommande Wabror/ som samptli-
ge Borgerskapet i vnderdånigheet begiärar/ så wäl som
Städerne i Skånke General Gouvernamentet, hafwer K.
May. sigh nådigst resolverat, at fuller sielfwa Taxan intet
kan förändras/ effter then är ett bestående tingh/ mån om
något in particulari wore/ som kunde pröfwis betarfwä
någon moderation, förre än manufacturerne rått kunna
komma på gångh/ så skal them thervthinnan wilsfabras/ så
wida thet för Kongl. May. och Chronans interesse kan
wara gidrligit/ effter som och Städerne i Skånke Gene-
ral Gouvernamentet i lijka måtto vthi Tullen skola niuta
then moderation som then Landzohrten fordrar/ öfwer
hwilket alt the medh Kongl. May. General Commerce Col-
legio widare hafwa at öfwerläggia och sigh föreena.

Then andra Borgerskapet begiäran angående Tull-
Taxan på någre andre Wabror/ såsom för arbetat Koppar/
Koppartråd/ Kopparteener och annat slikt/ hwilka vth-
om Landz dyrare kunna försällias än Kopparen in rudi ma-
teria, måtte högre taxeras, til at förekomma alt vnderseff
som ther medh föröfwes/ finner Kongl. May. skidhlig/
och wil wederbörlige ordrestherom affgå låta/ at thet skal
blifwa effterkommit.

Belangande thet/ at them må tillåtas betala Tullen
medh allehanda gängbahrt Mynt vthan restriction til spe-
cie Rikzdaler eller Sölfsvermynt/ så och at ingen
Rikzdaler må i Tullen högre eller lägre beräknas än för 52.
Öre Sölfsvermynt/ effter Kongl. May. Placats lydelse;
Så hwad thet förre widhkommer/ wil Kongl. May. så
snart

snart nu een rätt Ordningh öfwer Wynthet giordh blifwer/
nådigst vara betänckt / at the må ther vthinnan nå sitt
nöye / jämtvål vthi thet senare / som emoot Kongl. May.^{te}
vilja och wetskap är skiedt / noga inquirera och ransaka / och
sådant misbruuk remediera låta.

Hwadh tilmyntningen vthi Plåtar widh kommer/
hwarom Borgerskapet een underdånigh ansöktningh gör/
thärmedh at förekomma then brist som i Landzohrten är på
Penningar; Så wil Kongl. May.^{te} theenna saken / såsom
hwaroppå Rikszens wälsfärdh sig eendeels beroor / giärna
til Fädernes Landzens nytta sökia at befordra / och nu på
thenna Rikzdagh sig medh samptlige Ständerne berådhe
så och föreena. Thijt Kongl. May.^{te} och wil hafwa lemnat
thet öfrige som the begiära / at Rikzdaler in specie icke må
förmynthas vthi annat Wynth / eller aff Gull smeder för smäl-
tas / på thet Landet icke må therigenom tagh någon widare
affsältnadh.

Emedan samptlige Städerne finna sig bestwårade öf-
wer Lilla Tullen och Accijsen, at then icke skal vara lämpat
effter hwar och een Orhts beskaffenheet / och thet pris som
ther är gångse / vthan at vppå många Orhter skal fordras
större Tull och Accijs än selskwa Wabran kostar. Såsom
och at Arrendatorerne effter theas godhtycto skola stegra
Taxan på Bakungs Penningarne öfwer thet quantum Bor-
gersskapet hafwer warit waant at vthgifska / hwar öfwer
the vnderdånigst begiära Kongl. May.^{te} nådigste Rättelse/
i synnerheet åstundandes / at alle Arrender måtte ophäf-
was / effter the förorsaka stoor oreda i Landet / så och när
någre egentwilligheeten aff the Tullbetiänte föröfwas, dra-
ga the sig undan Lagh och Rätt / emoot Kongl. May.^{te} nå-
digste resolution gif oin samptlige Städerne på sista Rikz-
dagh Anno 1664; Hwarföre hafwer Kongl. May.^{te} tagit
thetta

thetta i noga betänckande / och wil om Tull och Accijsens
rätta inrättande / låta sig på thet högsta vara anlagit / at
all oreda ther vthinnan må förekommas / effter som och
Kongl. May.^{te} / hwad Bakungs penningarne angår / nu til
een beghnelse finner nödigt och rådhsamt / at taxerandet
therpå må härefter skee och förättas aff Landzhöfdingar-
ne / eller theas vnderhafwande / vthi Borgmästare och
Råd / samt the Accijs Betiäntes närwaru / lagandes the
samptlige så / at proportionen aff hvars och eens egendom
noga må tagas i act / effter Ordningarnes rätta förstånd
och egenkap. Hwilket thå thet blifwer rätt efterkommit/
förmoder Kongl. May.^{te} någon lindringh therpå kunna
förspöras / mån så wil Kongl. May.^{te} icke thesto mindre i
tjdh vara omtänckt på medel / huru Arrendet theraf / medh
thet forderligaste / må kunna affkaffas / hålft effter så mån-
ge Beswår / dageligen in för Kongl. May.^{te} inkomma om
sljke och andre arrenders stoor misbruuk och oredor. Wil-
landes Kongl. May.^{te} i medler tjdh / ther Borgerskapet aff
the Betiente något för när skiedde / at the i thetta måhl rät-
ta sig effter för thetta ther öfwer vthgångne Resolution.
hålft Anno 1664 / thå them klagandom förmodeligen hwad
rätt är wedersaras skal.

Öfwer Lilla Tullens itererade erläggande / vthi eens
Mans hand / hafwa Borgerskapet sig för thetta offta så wäl
som nu / vthi vnderdånigheet bestwårat / så och Kongl. M.^{te}
sig therpå nådigst förklarar / at efftersom Kongl. May.^{te}
förmärckte stoot vnderleeff föröfwas medh Wabornes
opläggande i Bpstäderne / för än the kunde föröras til
then Orht / som the woro årnade; Så är Kongl. May.^{te}
förthensskul nödhewungen worden / at förbiuda ett sljkt Ne-
derlagh aff theas Godz / och til then ändan förordnat / at
the widh Landz Tullerne / Anno / aff bemelte oplagde Godz /
the

theras Tull skulle ehrsäggia; Må såsom Borgerskapet ånu underdånigst begär ar/ at emoot försätrant til the Tullbetiente aff intet vnderseffs föröfwande/ så årbniuta någon oplägnings tjd och wilkoör; Så hafwer Kongl. M. them sådant i Nader här effter welat förutia och effterläta i så måtto/ at när Godzet som vp til Bergzlagen föras skal/ är vthi Wästerås eller någon vthaf the andra Städer widh Mälaren riktigt förtullat/ och ther på Tullnårens Zedel tagit/ skal thå samma Godz/ warande i eens och samma Mäns Hand/ sedan vpye widh Landz Tullerne/ på bemelte Zedels vpyisande passera Tullfritt: Dock på thet intet vnderseff vthi sielfwe Siö Städerne/ eller ock emellan them och bemelte Tullplatzer på Landet/ må medh Godzes anten inlägglande eller transporterande i andra och tredie Handen föröfwas; Thz skal öfwanbemelte i Siö Staden tagne Frizedel/ vpye widh Landztullerne intet giälla eller frast hafwa/ ther han om Sommar och Wintertjd är öfwer 4. Weckor/ och höst och Wårtjd mehr än 8. Weckor gammal/ vthan thå på thet fall Tullen aff Godzet widh Landz Tullerne betalas.

Altshenstundh Borgerskapet vthi Norr och Finland/ sampt Skånska General Gouvernamentet, sig vnderdånigst beswåra/ at the för alt Järn/ som här ifrån och thit förföres/ måste icke allenast här betala stoora Siö Tullen/ vthan och när the ther medh till Städerne hemkomma affläggia Lilla Tullen/ och the sedan wilja vthskippa samma Järn til fremmande Öhrter/ måste the ånyo gifwa stoore Siö Tullen/ i lika vnderdånigheet anhöllandes om nådigh förskonningh för een sådan itererat stoore Siö Tull/ sampt Lilla Tull aff Koppar och Järn redskap/ som the här i Staden köpa/ och hem til sig förföra: Hwarföre såsom Kongl. M. finner skäligt/ at stoore Siö tullen icke gifwes mehr än på the Öhrten the godzet vthskippes til fremman

mande Öhrter/ och Lilla Tullen icke mehr än een gångh thet Godzet läsas/ wäl förståendes så länge thet är i eens Mäns Hand. Alltså wil Kongl. M. at wederbörande skola ställa sig sådant til vnderdånigh effterrättelse; dock blifwer Wägh tullen i Stockholm här vnder icke förstånden.

At Handtwärckarnes och Embeternes Skræder och wälfångne Privilegier måtte öfwersees/ sampt och at then General Stråordningen Borgerskapet må communiceras/ och sedan aff Trycket vthgå/ wil Kongl. M. medh thet första låta ställa vthi wärcket.

Såsom een deel aff Städerne vnderdånigst anhålla/ at them icke må påböras alt stadig at hålla här widh Ammiralitetet sine Lådior/ vthan widh Krigstjider allenast; Alltså hafwer Kongl. M. them sådant i Nader betwiliat/ allenast at the hafwa bemelte Lådior vthi beredskap när the påfordras/ och här til Kongl. M. och Chronans Tjänst kunna betas swas; Såsom ock sine Båsmän til Kongl. Ammiralitetet sielf på annat sätt öfwerföra låta.

Huru såsom många skola vnderstå sig vthi Sterbhusen at deela egendomen/ förr än Giäldh aff öskipto är gulden/ hwaraff förorsakas stoore widblöfftigheter/ sådant förnimmer Kongl. M. ogjarna/ och såsom thetta sträfwer emoot Sveriges Lagh/ så wil Kongl. M. at wederbörande hålla alswarligen hand ther öfwer/ at Borgerskapet ther igenom icke må skee något för när.

4. På samptlige Städersnes Beswår vthi Skånske General Gouvernementet.

Medan the Fullmäktige vppå samptlige Städersnes wågnar vnderdånigst begiära/ at medh Appellationer och wådiande/ emoot Borgmästare och

Råd: Dotnar / må thet å Dhrten lista fördrivas som här i Sverige effter Processen hafwer varit wanligt / så wäl til Wadepeningarnes ehrlaggiande i rättan tith / som appellationernes allgiffwande och fortsättande ; Hwarföre wil Kongl. May. thema thetas vnderdånige begiärani Nader wilsfahra / och befäller här medh wederbörande / at stå sig sådant til hörsam effterättelse.

Kongl. May. hafwer härhoos tagit i nådigh consideration the fullmæktiges vnderdånigst andragne Beswär öfwer Landtmans Tullen / som skal bestå thevthi / at när een Borgare reser vth på Landet at köpa sig något aff Bondens afwel / så skal han widh sin ankompt til Staden erlaggia dubbel Tull och Accijs, nembligen / både then Bonden borde vthgöra / och sedan han / så twida som wahren såges wara kommen i andra Handen ; Och såsom Kongl. May. finner skäligt / at ingen må tulla för een wahren på een Dhrt mehr än een gångh / och at then som Borgaren köper på Landet och til Staden förför / icke kan medh skähl skattas at wara mehr än vthi eens Mans Hand / så wil och Kongl. May. at thet härwidh således skal practiceras, hållt effter som Kongl. May. skattar lista mycket om Bonden sielf sitt afwel förde til Staden / eller öf köparen / mån skulle bemelte köpare sedan förföra thet vhr Staden igen på andra Dhrter / och drifwa thet medh någon Handel / så är thet strax aff ett annat betänckande / och böhr the billigt Wahren skattas wara kommen i andra handen.

Belangande thet at Borgerskapet thet i General Gouvernamentet skal blifwa vnder tiden påbördat åthskällige Uthlagor / hwaraff the aldrigh hafwa wetat / en heller är een gångh thet om anmodade / hwarföre the och vnderdånigst anhålla icke allenast häreffter thet förskonas / vthan och hwad här til skiedt är / them i Nader må effterlätas

tas / på andre sine vthskylder at få decourtera ; Så emellan Kongl. May. sådant fast ogiärna förnimmer / the wil Kongl. May. härmedh nådigst hafwa förbudet / at ingen må gravera bemelte Städer medh någre Beswär / vthom thetas goda bewillningh och samtyckio / och om något woro annorlunda skiedt / wil Kongl. May. thet bota låta / när thet specialiter gifwes tillianna / effter som Kongl. May. icke annorlunda wil at the Skänke än the Swenske / sielfwe / skole tracteras, och Kongl. May. Nåd hafwa at åthniuta.

Thet oljudelige misbruuk som thet i Städerna / hållt thet Guarnizonerne liggia / skal fördrivas / i thet Wack. och Tullbetiänte skola optaga aff Bonden i Portarne hwadh som ankommer / och han til Torgz borde framföra / at hwar och een thet kunde göra sin Marknadh bäst han gitter / kan Kongl. May. ingalunda gilla / och wil för thet skul härmed alswarligen hafwa förbudet / at ingen / ehoo han och är / må vnderstå sig at vptaga något Godz / förr än thet komier til Torgz / gör någon thet emoot / och thet öfwer warder flagat / så skal then samma thet förde wederbörigen plickta / och war i härifrån ingen exempt, så wäl aff Guarnizons Folcket och andre Civil betiänte / som Borgerskapet sielf.

Öfwer then gravation och Tunga som Städerna vthi General Gouvernamentet årligen måste vthstå aff then service som them åligger / drager Kongl. May. sielf ett nådigt medlijdande / och wil i Nader wara betänckt / huru samma Borda framdeles må vthi något modereras och lindras / i medler tith / såsom Kongl. May. förnimmer at stoore misbruuk thet widh skola förelöpa / som nästan Borgerskapet mehr skola tryckia / än Lasten i sig sielf kunde skattas stoort til / så wil Kongl. May. thet General Gouverneur härmedh nådigst hafwa anbefallat / at han considerandes hvars och eens store Beswär och trångmahl / wille

le sådane misbruu / når the öfwer klagat warder / behörligen affskaffa / på thet Borgerckapet / genom ett slikt harrättiande / må icke allenast fatta någon straff / vthan också således the Besvär / som thesse swåra tyder oundwiskeligen bringa medh sig / så mycket råhligare undraga kunna.

Allthenstundh een stoor oricttigheet i Guarnizonerne skal förelöpa / medh Inquarteringar / i thet Officerare intet skola låta sigh nöya medh the Huusrum som Borgerckapet effter Kongl. Krigz Collegij Förordningh them offerera och tilbiuda / vthan willa affpråssa Borgaren sådane Commoditeter och lågenheter / som the sielfwe åstunda / läggandes sigh medh Hustru och Barn in vthi Borgarens Stugu / honom til största hinder och meen / så och tvingandes honom therigenom til at gifwa flere Penningar / än som them bür / och thesas tilordnade Huusrum låsta kunna; Hwar förre / såsom all sådan föröfwaat egentwilligheet aldeles stråfwer emoot Kongl. May. nådigste willa / så förmårcker och K. May. medh onåder / at the sigh således emoot Borgerckapet förhålla / och wil at the General Gouverneur skal i sådane fall råttia Borgerckapet handen / at them här vthinnan intet må något skee för när / så at när Borgaren sielf intet hafwer the Huusrum / hvarmedh han effter Ordningen kunde accommodera een Officerare / så skal then samma låta sigh nöya medh så många Penningar / som bemelte Huusrum kunna annorstädes förhållas före / och sedan låta Borgaren aldeles ofiltalt. Hwaremoot Borgaren icke heller måste vnderstå sigh / om Vintertidh at påträngia någon otienlige Logement. vthan sådane som Åhrsens tidh kunna fordra / och the emoot Rioldh och Frost kunna begå sigh medh; Effter som Kongl. M. för thet öfrige och thet håller Råligt / at the som sielfwa icke äre närvarande i Städerne / och giora Chronan någon värckeligh Tienst / icke måge niuta någon Inquarteringh til goda.

5. På

S. På samptlige Allmogens Besvär.

Beswåra the sigh / at the måste widh Bergztullerne å nno afläggia Tull / för thet som the i Städerne hafwa upkiöpt / allenast til sitt Hushush behoff / underdånigst anhollandes / at blifwa för sådan Tull förskonte. Kongl. May. wil hafwa Allmogen för öfwanbemelte Bergztull / af the wårer the i Städerne eller Marknadz Plazerne hafwa upkiöpt allenast til sitt Hushush behoff / nådigst förskonat / allenast the wedh bemelte Tuller framwisa Actester af Tullnårerne i Städerne / at sådane Wårer på bemelte Orther äro kiöpte / och icke up på Landet.

Beflaga sigh och / öfwer thet vnderseeff som aff Skårkarlarne för öfwes / medh Fisketrädens oricttige Mått / vnderdånigst anhollandes at sådan oricttigheet måtte affskaffas. Kongl. May. wil at Landzhöfdingarne på Landet wårna Fiskarne i Ståargårdarne för sådan oricttigheet / och låtha them wetta / thet een sådan Fiske tunna skal innan om Bottnarne holla 48. Kamor / och så framt een sådan Fiske Tunna / eller mindre måtten i Halftunnor och Fierdingar effter Proportionen mindre inneholla / skole the hafwa at förwånta thet Packarne i Städerne / the sådan Fiskejallies / hafwa mactt then at wråtia / the om jämwål Borgmästare och Råd i Städerne skola omsorgh draga / at thet blifwer wederbörligen effterkommit.

Allmogen i gemeen klagar / at the på olagligh tidh och i wårsta åfforet / tvingas at afföra Cronones Kyrckiotij / onde / stundom och vthom Lagsagu / eller och then sielff betala i reeda Penningar effter högsta wårdet / och thet hoos Tullpenningar ehrläggia / oånsedt Säden til ingen Stadh / vthan allenast wederbörandens heemwist på Landet föres;

Så.

Såsom ock at gifwa förste Penningar / när Tijonden ingen
städes blifwer afförder / och at somblige låta stå Kyrckiotij-
onden inne hoos Allmogen / eller ock liggia i Kyrckioher-
bergerne heela tu Åhren / williandes sedan hafwa sitt stade-
ståndh igen aff bemelte Allmoge / oachtandes the them om
bemelte tijondes afförfel aldrigh hafwa annodat / mindre
ther om någon Förordningh gjordt i råttan tijdh. Kongl.
May. hafwer på åthskillige Riksdagar sigh nådigst förkla-
rat / huru wederböranden hafwer sigh härvtinnan at stäl-
la / nembl. at hwar och een som någon sådan Kyrckiotijonde
är til löhn eller vnderhåldh anslagen / skal i råttan tijdh och
allra sist innan Måneskoddag / låta vthtaga Tijonden /
och then föras til sin behörige Öhrt / wålförståendes innom
laghsagu / och thet vthan Tullpenningar / när bemelte Tijon-
de föres til wederbörandens heemwist på Landet / effter som
och ingen må taga någre Penningar aff Allmogen til Fohr-
löhn / när Tijonden ingenstädes aff föres / medh mindre beg-
ges Parterne sigh således therom föreenat / Men föres
samma Tijonde til någon Stadh / eller Marknadzplat /
måste Tullen ehrläggias aff then som Tijonden förer. Låter
nu wederböranden Tijonden som före sagde är i råttan
tijdh intet vthtagas och aff föras / ware thå Allmogen thet
Åhret för Tijondens förfel alldeles obeswärat och frij / och
then som til drögmåhlet orsaken är / stånde sielff all skada
och ewentyr / som sigh ther aff kan förorsaka : Effter som och
then som låter Tijonden heela tu Åhren stå inne hoos Allmo-
gen / eller ock liggia inne i Hårbärgerne / och förspillas eller
förnötas aff Öhrror / vthan at hafwa i råttan tijdh then
aff Allmogen affordrat / kan i lijka måtto ingen annan skul-
la än sigh sielff / och Allmogen blifwa effter laga ransaf-
ningh och betwijf / at the om af förflen intet är i råttan tijdh
annodade / befriadt för sådan stadas wedergällningh /
ther

ther medh Landzhöfdingarne beordras at holla een noga
och alfwarsam vpplikt.

I lijka måtto bek laga och Skattebönderne / at the emoot
6. öke och 12. Dränge Dagzwärker / intet blifwa aldeles
befrijade för the owise Dagzwärkerne the tilförende wo-
ro wahne widh Slott och Ladugårdar at giöra / somlige
williandes therunder sigh vndandra ifrån the Åhrlige
gamble Dagzwärken / somblige sökia sigh therigenom be-
fria ifrån Bygningz hielperne eller andre vthskyllder / som
the til Bergzbruken äre skuldige at giöra. Så althenstund
icke allenast Landzörtherne / ja Hårader och Sochnar / äre
aff oljka wilkoör / vthan och Dagzwärkerne aff stoor åth-
wäldnadt / och effter hwariehanda Kongl. Förordningar
och Resolutioner, effter som Örtherne äre belagne til / antin-
gen påbudne / tilgiffne eller ock effterlåne / effter een wiß Ta-
xa eller wårderingh at medh Penningar betalas : Så at K.
May. wil falla odrägeligit och omöneligit alle sådane Kla-
gemåhl widh Riksdagen eensjides at affhielpa / som elliest
på behörige Örther vthi begge Parternes / så Åklagarens
som Swarandens närwahru borde medh betwijf och Do-
cumenter affhöras och affdömas ; Förthen skull hafwer
Kongl. May. för gott funnit / förmedelst thenne allmenne
Resolution hwar och een som förmeenar sigh härvtinnan
något förfångh skee / at förwijsa til Landzhöfdingen / at no-
ga effterfråga och ransaka / både hwad Dagzwärken hwar
och een i sonnerheet sigh kan beswära öfwer / så wål som ock /
hwilka Dagzwärken een och annan är pliktigh at vthgiöra
eller icke / och huru öhrt bemelte Dagzwärken äre wederbö-
rande i Cronans Jordeböcker beräknade / och förthen skull
böre aff Allmogen medh Penningar affbetalas / medh
hwad mehra som til ewentyrs kunde komma vthi twiifwels-
måhl / om något woro een och annan emoot Kongl. Resolu-
tioner

tioner påbördat / och sedan effter hvars och eens Klage-
måhls bestaffenhet / antingen sielf effter hollen ransat-
ningh som skäligh och Kongl. Resolutioner och Förordningar
lijkmåttigt befinnes / affhielpa / eller ock ther Klagemåhlet
intet kan vthan aff Kongl. Cammar Collegio rättas /
så medh thet samma ther om correspondera, vppå thet K.
Man. Underståthare så mycket bättre och forderligare må
blifwa til sin rätt förhulps och befodrade.

Emedan ock många aff Allmogen framwilsa Domar /
medh Klagemåhl / at the intet blifwa aff wederbörande exe-
querade, eller ock klaga at medh sådana Domars fällande
widh Tingen skal wara oförswarligen tilgångit; För then-
skul hafwer Kongl. Man. för gott funnit / förmedelst then-
ne allmenne Resolution, Landzhöfdingarne vthi Låhnen
hafwa anbefallat / och effter hwart och ett ärendes bestaf-
fenhet wara Allmogen vthan vppeholdh til sin rätt befo-
derlige. Först medh Executioner aff the Domar som be-
finnes lagligen wara affsagde / sedan ock ther någon försum-
melse eller wrångheet klarligen spordes hoos Doombef-
wanden / först then samma åthwahrna / och om therpå in-
gen bättringh fölgde / förskaffa Klaganden Håfråtternes
Mandatorial, och ther saken til eswenturs intet kunde vthan
widh Håfråtterne slutas / hielpa then eensaldige medh een
föreskrift och berättelse / huru medh sielfwa Twisten wore
bestaffat / thå Håfråtten skal wara förpliktat samma saak
medh thet foderligaste til åndskap förhielpa.

Anholla ock saen stoor deel aff Skattebönderne / icke
allenast om Vthräkningar aff Landz Cammareraren / huru
mycket the skole för sine Hemman i Uthlagorne åhrligen
ehrlaggia / vthan ock om tilståndh at ehrlaggia betalningen
för vthlagz Perbedlerne effter Cronans wårderingh. Vp-
på thet för then skul Kongl. M. må för wijdare beswärande
här

här om blifwa förskonat / skal Allmogen tiena til effterrå-
telse / at Skattebönderne äre förpliktade sine Uthlagor
vthi sielfwe Perbedlerne at ehrlaggia / och them föra dñt
wederböranden åstundar / dock innom Lagsagu / åstwen
som Frelsemannen är skyldigh bemelte Uthlagor i Perbed-
ler at emootaga / när Bonden sådane hafwer som i Jorde-
boken nämnes / men kan han them intet åstadskomma / så
ehrlaggia åth Frelsemannen Penningar therföre / intet eff-
ter Cronans wårderingh / emedan och Cronan tilståår be-
melte Perbedler at föruttra effter Marckgången / vthan
effter thet köp och then Marckgång / som är i Köp Städer-
ne innom Lagsagu / then tiden som Uthlagorne böra vth-
gå; Hwarmedh Frelsemannen skal sigh låta nöya / och
Skattebonden thetta vthan tredsko effterkomma: Dock
skal thetta icke vthtindas vppå the förwandlingar / som
vthi Cronans Jordeböcker finnes vpförde / effter som All-
mogen skal wara så här effter som för thetta skyldigh sine
Uthlagor vthi bemelte förwandlingz Perbedler at vthgids-
ra / såsom the vthi bemelte Cronans Jordeböcker finnes
nämnde och vthtrakte.

Klagas och allmänt / at the saakdren som Håradet eff-
ter Lagh och vthminnes tijder hafwer uttrakt / intet komma
til thes nytta / effter som mångestades ingen Håradzlista
finnes / vthan een och annan privat them vpbåår / intet gids-
randes någon Råtenskap therföre / hwaraff föllier / at Hå-
radet intet bekommer hwarken til Nämndens aflöningh
eller andre Tårstwer. Såsom nu thetta är ofkiåligh / all-
thenstund Håradet effter Lagh bemelte Saakdren tilkom-
ma; Så wil Kongl. Man. at häreffter vthi alle Håradar /
såsom ock the stoorre Soeknar vthi Dalarne / hwarest inga
Håradar äro / allmenne Håradz eller Soekne Risor för-
kaffes och inrättas / ther vthinnan Håradets andeel af saak-
E ij
dren

ören skole förwaras / hwar til Landzhöfdingen eller Under-
Laghmannen / ther inga Häradz höfdingar äro / må hafwa
een Nynkel och Cronans Befallningz Man then andra / och
Domaren then tredje / på thet ther medh må så myckit rick-
tigare tilgå / och thet som til allmenne nödhjorffter är för-
ordnad / jämtwål til theß behooff må komma. R. Man
wil och at Häradz eller Sochnens Sigill / må vthi ofwanbe-
melte Riksstädze blifwa förwahrt / vppå thet ther medh
icke må så stoort vnderleeff och misbruu ske / medh ofan-
färdige Witnesstriffers medhdelande / effter som häreffter
inga sadana Witnesbörd skola gifwas / vthan medh Mem-
bens wettskap och samtycke / vppå Häradz eller Laghmans
Tingh. Och wil Kongl. Man. at Landzhöfdingarne strax
thetta ställa i Execution, och sedan holla hand theröfver at
thet må blifwa effterkommit.

Skattebönderne / särdeles the som Militien äre tillsla-
gne / beklaga / at the medh stoore Gästningar widh Huuse-
snyer beswäras / vnderdanigst anholdandes om een allmän
Förordningh at blifwa för Husesnyer befriade / effter the
sielfwe skole söria för sine Huusbyggningar / och thet Hem-
manet skulle förderwas och til Skattevrak komma / haf-
wa the sielff störste skadan thevthaff. Kongl. Man. haf-
wer ofwanbemelte Skattebönder / så the som Militien äre
tillsagne / som andre på sidste Riksdagh nådigst bewilliat
och förvndt at the för Huusesnyer måge wara befriade /
och förthen skul wil at wederbörande them
ther widh handhafwa.

Kongl. May.

PRIVILEGIER.

Giffne Handwerckshuusen som här
och där i Ryket inrättas
skola.

Tryckt i Stockholm / aff Ignatio Meurer /
Kongl. Booktr. Åhr 1668.